

¿Com es pot salvar Haití?

RAFAEL VILASANJUÁN

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 23.01.10

Llevat que no hi hagi miracles, s'ha acabat la fase de trobar cossos amb vida. La distribució, primer escull de l'ajuda, comença a fluir. Gràcies a la resposta de governs, exèrcits i organitzacions, la comunitat internacional ha aconseguit desplegar l'operació humanitària més gran dels últims anys. S'han salvat milers de vides i bona part dels que es van quedar sense sostre comencen a poder dormir a recer. La pregunta immediata que sorgeix és: ¿què passarà quan els llums s'apaguin?

En condicions normals la solidaritat és un pedaç que permet superar el primer impacte d'una catàstrofe, quan els mecanismes locals, atordits, no poden respondre. Com que a Haití la normalitat li ha donat sempre l'esquena, potser l'excepcionalitat d'una catàstrofe sense precedents obrirà la porta a una història nova. El sisme ha fet molt de mal. Però, per sorprenent que sembli, ofereix aquesta possibilitat de reconstruir estats amb què la comunitat internacional somia de tant en tant. ¿Una il·lusió? Destruir és fàcil, però la història recorre un camí llarg de fracassos en la reconstrucció. De Somàlia a l'Iraq, les intervencions estrangeres han agreujat els problemes que pretenien resoldre, però algun exemple d'èxit parcial, com ara Timor, permet pensar que Haití pot trobar un espai per emergir de les seves ruïnes.

Tot i que no hi ha un Govern fort, ni Exèrcit, ni institucions, hi ha tones de runa per recollir i ara mateix més recursos dels que el país ha tingut mai. Abans del terratrèmol, l'atur arribava al 80%. Ara es poden canviar

diners per feina. En un país on més de la meitat de la població té menys de 25 anys, totes aquestes mans fan falta. El secret per reconstruir Haití consisteix a aconseguir que l'esforç internacional es destini a crear un model econòmic propi, a enfortir la comunitat i a forçar que el compromís dels nostres governs vagi més enllà de l'emoció d'aquests dies.